

**HERONTDEKKING VAN DE
GROOTKOPBOLOOGWANTS *GEOCORIS*
MEGACEPHALUS IN DE KUSTDUINEN VAN
ZEEUWS-VLAANDEREN (HETEROPTERA:
LYGAEIDAE)**

Petra Fleurbaaij

Tot voor kort werd de grootkopbolloogwants *Geocoris megacephalus* (Rossi, 1790) als verdwenen uit Nederland beschouwd (Aukema & Hermes 2016). Er waren slechts enkele historische waarnemingen, uitsluitend aan de Zeeuwse kust, de laatste uit 1902. Tot Aukema & Sies (2024) een waarneming van een vrouwtje uit het Kootwijkerzand melden. Op Waarneming.nl staat verder nog een melding uit 2025 uit het stedelijk gebied van Krommenie.

In juli en september 2025 vond de auteur een populatie in Cadzand in Zeeuws-Vlaanderen, dus in het gebied waaruit ook de historische vondsten stammen. Er werden verschillende ontwikkelingsstadia waargenomen, waaronder imago's, nimfen en paren in copula (fig. 1-4). De waarnemingen zijn met foto's ingevoerd op Waarneming.nl. De herhaalde vondsten over meerdere maanden, in combinatie met de aanwezigheid van nimfen en copulerende imago's, vormen bewijs voor een gevestigde populatie.

De waarnemingen werden gedaan in open, dynamische kustduinen met veel kaal of schaars begroeid zand. De wantsen werden aangetroffen scharrelend over de duinzandbodem en onder lage pioniervegetatie, met name duinreigersbek *Erodium cicutarium* subsp. *dunense* en kromhals *Anchusa arvensis*. Dit microhabitat komt goed overeen met in de literatuur beschreven voorkeu-

Figuur 1-4. *Geocoris megacephalus* in Zeeuws-Vlaanderen in 2025, 1-2. imago, 3. copula, 4. nimf. Foto's Petra Fleurbaaij.
Figure 1-4. *Geocoris megacephalus* in Zeeuws-Vlaanderen in 2025, 1-2. adult, 3. copula, 4. nymph. Photos Petra Fleurbaaij.

ren voor open, warme en zandige biotopen (Aukema & Hermes 2016).

De vaststelling van een voortplantende populatie van *G. megacephalus* in Zeeuws-Vlaanderen is faunistisch van groot belang. Het betreft enerzijds een bevestiging dat de soort, die historisch al uit Zeeland bekend was, hier opnieuw of nog steeds voorkomt. Of de soort hier gedurende de afgelopen eeuw onopgemerkt aanwezig is gebleven, dan wel recent het gebied opnieuw heeft gekoloniseerd, is niet met zekerheid vast te stellen. Gezien de recente vondsten elders in Nederland (Aukema & Sies 2024) ligt herkolonisatie voor de hand, maar het voorkomen in het historische kerngebied sluit langdurige, onopgemerkte aanwezigheid niet uit. Anderzijds onderstreept deze vondst het belang van open duinhabitats als toevluchtsoord voor gespecialiseerde zandbewonende Heteroptera.

De populatie bevindt zich in een zeer kwetsbaar duinhabitat met een beperkte oppervlakte aan open zand en pioniervegetatie. Betreding kan leiden tot verstoring en habitatdegradatie. Om deze reden is ervoor gekozen de exacte vindplaats niet openbaar te maken. Waarnemingen zijn zoveel mogelijk met verborgen locatie ingevoerd.

LITERATUUR

- Aukema, B. & D.J. Hermes 2016. Verspreidingsatlas Nederlandse wantsen (Hemiptera: Heteroptera), Deel IV: Pentatomorpha I. – EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden.
- Aukema, B. & D. Sies 2024. *Geocoris megacephalus* na meer dan 120 jaar weer in Nederland waargenomen (Heteroptera: Lygaeidae). – Entomologische Berichten 84: 104-106.

SUMMARY

Rediscovery of *Geocoris megacephalus* in the coastal dunes of Zeeuws-Vlaanderen (Heteroptera: Lygaeidae)

In 2025, the big-eyed bug *Geocoris megacephalus* was recorded in the coastal dunes of Zeeuws-Vlaanderen. This species was long considered extinct in the Netherlands. The observations in July and September included adults, nymphs, and copulating pairs, providing evidence of an established population. The bugs were found in open, dynamic dune habitat with sparsely vegetated sandy substrates, mainly associated with pioneer plants such as *Erodium cicutarium* and *Anchusa arvensis*. These findings confirm the occurrence of *G. megacephalus* in its historical core area along the Dutch coast. It remains unclear whether the species has persisted unnoticed in this area or has recently recolonised this area. Given recent records elsewhere in the Netherlands (Aukema & Sies 2024), recolonisation appears plausible, but long-term overlooked persistence in this historical core area cannot be excluded. This population underlines the importance of open dune habitats as refugia for specialized, sand-dwelling bugs.

P. Fleurbaaij
Tilburg
steenuilt@gmail.com